

Kystostomia

Kystostomia on tavallisempi kuin virtsa-
avanne. Siinä ihon pinnasta tehdään avanne
virtsarakkoon. Kystostomiassa asennettavaa
katetria kutsutaan **kystostomiakateriksi** tai
rakkopistokatetriksi ("suprapubinen katet-
ri"). Kystostomiakatetria käytetään tilanteis-
sa, joissa kestopistokattetrin laittaminen ei onnis-
tu tai katetrihoito on pitkäaikaista. Lääkäri
asettaa kystostomiakatetrin asiakkaan virt-
sarakkoon, ja lähihoitaja avustaa häntä. Lä-
hihoitaja voi kertoa asiakkaalle ennen toi-
menpidettä, mitä siinä tapahtuu.

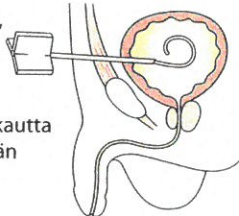
Tarvittavat välineet:

- toimenpidepöytä ja steriilit liinat
- steriilit käsiin
- steriilit pesuvälineet
- puudutusaine ja puudutukseen tar-
vittavat välineet
- ihon desinfiointivälineet
- kirurginveitsi
- ommelvälineet
- kystostomiakatetri
- virtsankeräyspussi.

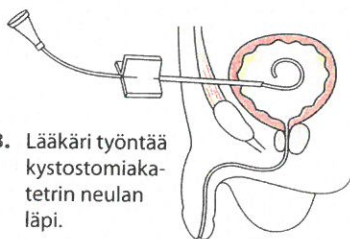
KYSTOSTOMIAKATETRIN LAITTAMISESSA AVUSTAMINEN

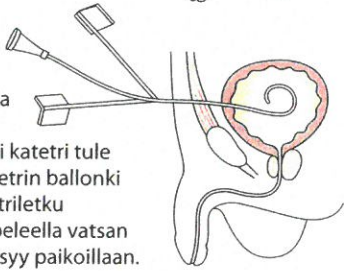
1. Pese ja desinfioi kätesi. Ota välineet esille ja selosta toimenpide asiakkaalle.

2. Alavatsan iho desinfioidaan, ja lääkäri puuduttaa pistoskohdan. Lääkäri tekee kirurgisella veitsellä ihoon pienen viillon, jonka kautta kystostomianeula työnnetään virtsarakkoon.

3. Lääkäri työntää kystostomiakaterin neulan läpi.

4. Kystostomianeula poistetaan varovaisesti, ettei katetri tule samalla pois. Katetrin ballonki täytetään ja katetriletku kiinnitetään ompeleella vatsan iholle, jotta se pysyy paikoillaan.

KYSTOSTOMIAKATETRIN HOITO	Mitä teet lähihoitajana
Katetrin juuri	Tarkkaile katetrin juurta ja pyyhi se päivittäin. Laita tarvittaessa katetrin juureen taitos, joka vaihdetaan päivittäin. Jos katetrin juuri ei eritä, siihen ei tarvitse laittaa mitään. Katetrin juurta voi suihkuttaa normaalisti. Katso, että kystostomiakatetria pitävä ommel on paikallaan ja ballongissa oleva nesteenmäärä on oikea.
Virtsan määrä ja laatu	Seuraa virtsamäärää ja tarvittaessa laita asiakkaalle virtsanmittauksen seuranta. Seuraa myös virtsan laatua: onko virtsa normaalin väristä, onko virtsassa verihyytymiä tai onko virtsa sakkaista.
Ravitsemus	Ohjaa asiakasta juomaan nesteitä normaalisti. Laita vettä tai mehua kannuun, jotta voit arvioida tarkemmin nesteen määrää.